

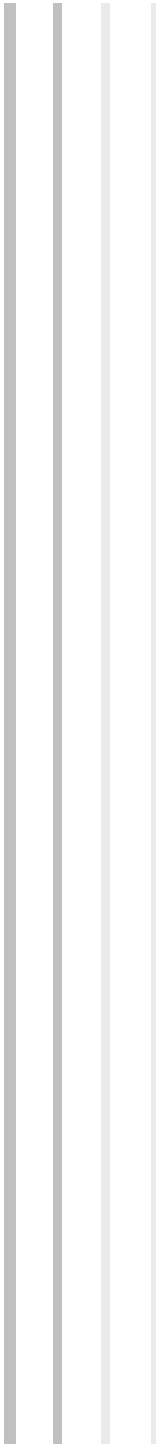
Alameede 1.1.7.6 „Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikele õppekavadele vastav üldharidus“
Projekt „Tehnoloogiaõpetuse õpetajate täiendkoolitus“ A2 moodul

Käsitöö ja kodunduse õppe sisu ja õpitulemused,
õpetaja töökava koostamine, II ja III kooliaste

Anu Pink

Õpetaja-metoodik

27.08.2012 Haapsalu Gümnaasiumis

Ainekava

- Kas ma seda kasutan?
- Miks ma seda kasutan?
- Kuidas ma seda kasutan?

Uus ainekava

Aluseks on võetud:

- 2002. a ainekava
- 2006. a koostatud ainekava projekt
- Uuele õppekavale seatud lähteülesanded
- Nõuanded ja ettepanekud erinevatelt haridusspetsialistidelt ja ühendustelt

5 levinud müüti

- Sooline ebavõrdsus
- Tohtu hulk kodutöid
- Vananenud tehnoloogiad
- Õpilaste erinevad majanduslikud võimalused
- Kodunduse puudumine või vähene hulk

Uus ainekava on need müüdid
murdnud, tegelik elu sõltub õpetajast

Sooline võrdõiguslikkus

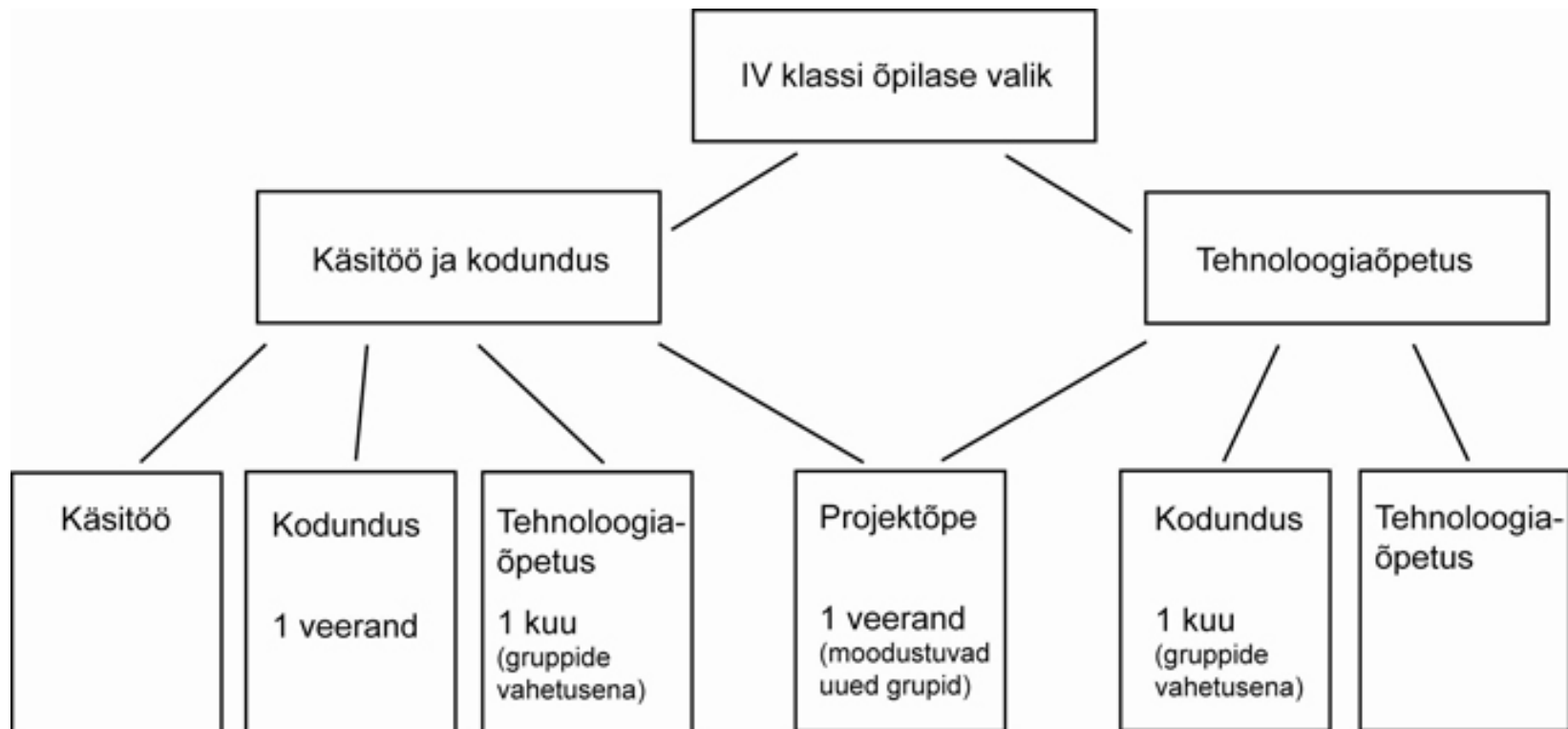

Urmas Nemvalts

Kuidas projektõpe ainekavasse jõudis?

- Võimalus teha paindlikum valik kahe õppeaine vahel
- Konkreetne võimlus rohkem arendada õpilaste iseseisvust
- Esialgne pealkiri oli “projektitööd ja valikteemad”
 - kuigi pealkiri muutus, peitub sisus ka valikteemade võimalus.

Käsitöö, kodundus ja tehnoloogiaõpetus

Muudatused

5

- Loovus on oluline
 - leiutajameelsus
 - julgus oma ideed esitleda ja ellu viia
 - idee leidmine koos teistega, arutlemine leitud ideede üle
 - katsetamine materjalidega
 - arutlev hinnang oma tööle

Muudatused

- Suurem rõhk tööprotsessil
 - 2002
Kavandamise ja töö tegemise oskused vaid õppe-eesmärkides, aga mitte õppesisus
 - 2010
Eraldi on välja toodud kavandamine ja töötamine

Koduste tööde vähenemine

- Valida väiksemamahulisi tööesemeid
- Rõhuasetus põneval ideel ja lihtsamal teostusel
- Vähendada näituse osatähtsust, mis toimib nõ variõppekavana

Ainekava

Üldised eesmärgid

Õppeaine lühikirjeldus

Õppetegevuse korraldamine

Füüsiline õpikeskkond

Hindamine

Õpitulemused - õppesisu

- Õppesisu on kindlas suhtes õpitulemustega
 - ainekavas ei tohiks olla õppesisu, mis pole suunatud õpitulemuste saavutamisele.
 - ainekavas ei tohiks olla õpitulemusi, mida pole võimalik saavutada õppesisu kaudu.

II kooliaste

Kooliastme õpitulemused –
üldisemad

Teema

- Õpitulemused
- Õppesisu

Muudatused õppesisus

- Uus õppekava ei sea piiranguid kindla tööeseme ja osaliselt ka tehnoloogia valiku osas

Muudatused õppeaine sisus

- Käsitöö osa ajaline vähenemine
 - Vajadus tööliike omavahel siduda (näiteks ühendada kudumine heegeldamisega jne)
 - Igal õppeaastal ei pea valima kõiki tööliike
 - Võimalik on õppetööd mitmeti planeerida, sest õpitulemused on üldisemad

III kooliaste

2. Töö organiseerimine

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) arvestab rühmaülesandeid täites kaasõpilaste arvamusid ja hinnanguid;**
- 2) kasutab menüüd koostades ainekirjandust ja teabeallikaid;**
- 3) kalkuleerib toidu maksumust;**
- 4) hindab enda huve ja sobivust toiduga seotud elukutseteks või hobideks.**

Õppesisu

Meeskonna juhtimine. Suurema projekti korraldamine alates menüü koostamisest, kalkulatsioonist ja praktilise töö organiseerimisest kuni tulemuse analüüsimiseni. Toiduga seonduvad ametid.

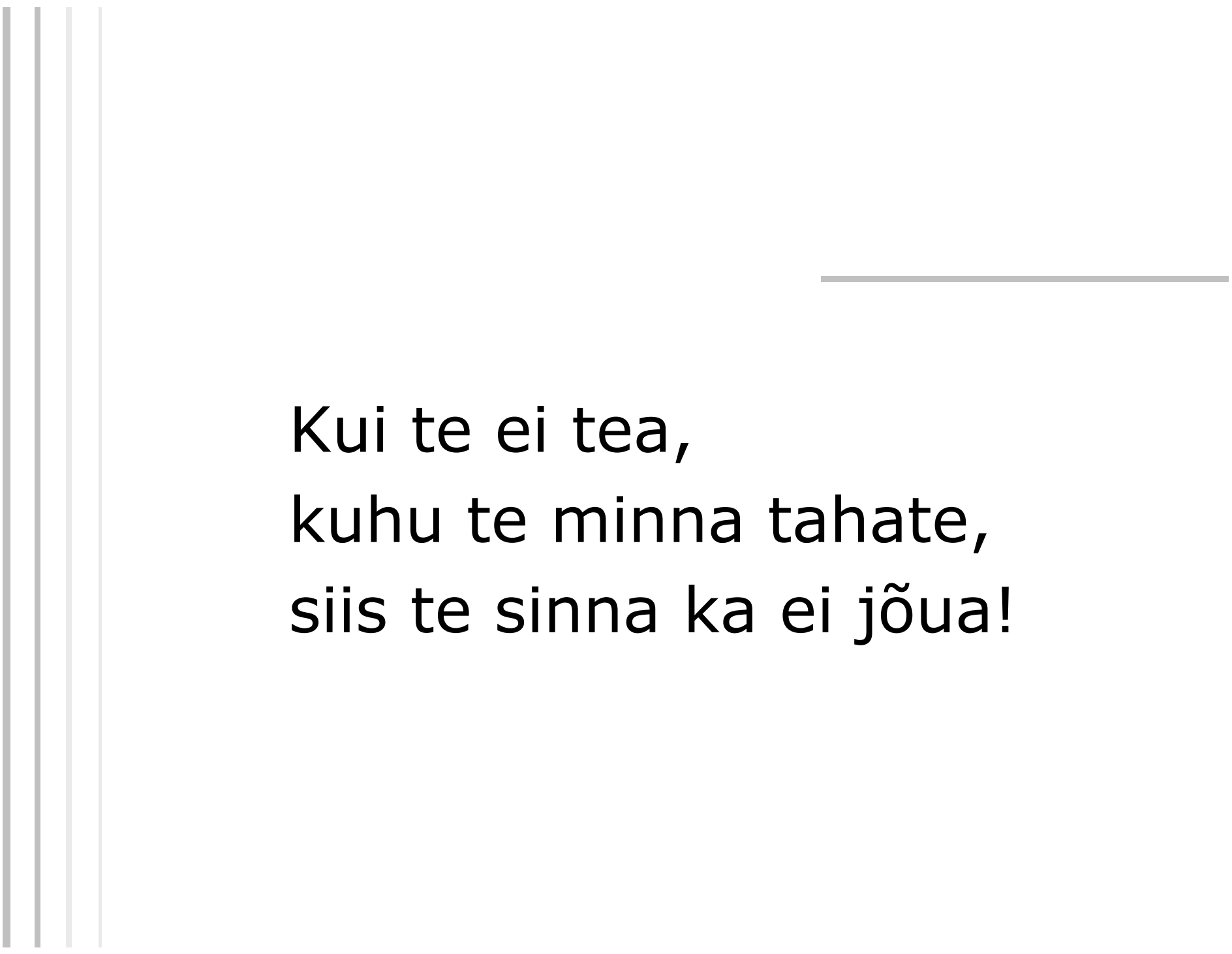
Koostöö

Foto Roger Stoll

Kooli ainekava koostamine

- Koostöö tehnoloogiaõpetuse õpetajaga
- Lõimingute planeerimine teiste õppeainetega
- Pigem vähem, aga paremini
- Lähtuda õppe- ja kasvatusesmärkidest
 - Miks ma valin just sellised tegevused?

Kui te ei tea,
kuhu te minna tahate,
siis te sinna ka ei jõua!

MIS SA JOKUTAD! KUULSID KÜLL, UUE
AINEKAVA JÄRGI ON KÕIGE TÄHTSAM
HOOVÕTT...

ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Põhikooli alusväärtus:

(4) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

Sihiseade:

(7) Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

Pädevused:

1. Väärtuspädevus - suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;

**TEHNOLOOGIA
VALDKONNA
ÜLDOSA**

Esimeses kooliastmes taotletavad pädevused

3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;

Valdkonna üldeesmärgid

5) märkab ning arvestab toodete disaini seost funktsionaalsuse, esteetilisuse ja kultuuritraditsioonidega;

TÖÖÕPETUSE AINEKAVA

Tööõpetusega taotletakse, et õpilane:
8) hoolib oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioonidest.

1. Kavandamine

Õpitulemused

Õpilane:

3) märkab esemetel rahvuslikke elemente.

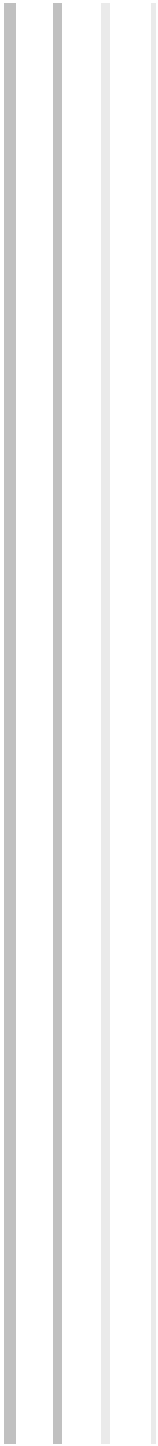
Õppesisu

Ümbritsevate esemete vaatlemine, nende disain minevikus ja tänapäeval. Rahvuslikud mustrid ja motiivid. Ideede otsimine ja valimine, abimaterjali ning info kasutamine. Ideede visandamine paberil. Idee esitlemine. Lihtsate esemete ja keskkonna kavandamine.

ÕPETAJA TÖÖKAVA

Konkreetsed õppeülesanded:

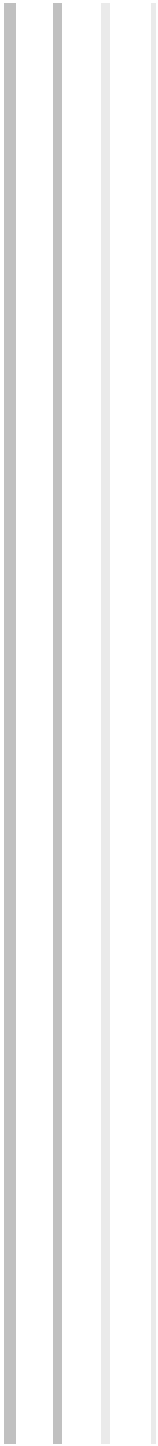
1. Laual on 15 eset. Vali, millised neist on kaunistatud rahvusliku mustriga. Kas need esmed on vanad või uued? Arutle, miks inimestele meeldivad rahvuslikud mustrid.
2. Uuri mustrilehti ja joonista 3 erinevat rahvusliku mustriga kaunistatud lihavõttemuna.
Vali neist üks, mis sulle kõige rohkem meeldib ja joonista muster munale.

1. samm:

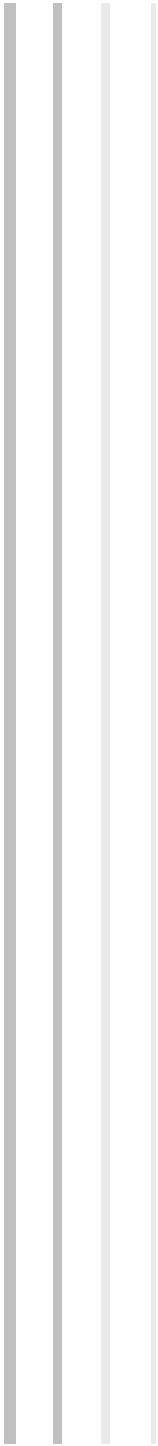
Tutvuda õppekava üldosas ja ainekavas seatud eesmärkide ning õpitulemustega:

mida me tahame saavutada ja mida peaks selleks tegema, et eesmärgini jõuda.

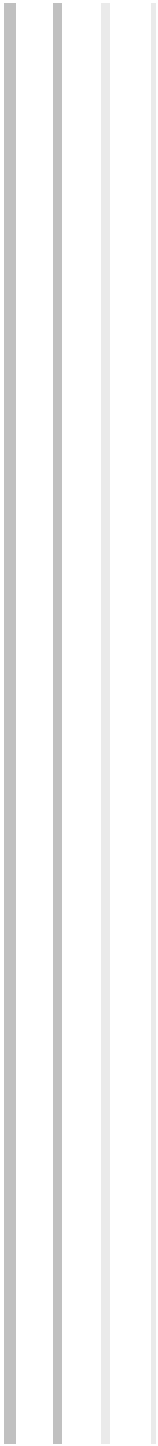
2. samm:

Analüüsida senist tegevust ja kaardistada, mida on sellega saavutatud.

3. samm:

Mõelda, kuidas toimida,
milliseks kujundada
õpikeskkond ja milliseid
õppemeetodeid kasutada,
et tulemuseni jõuda.

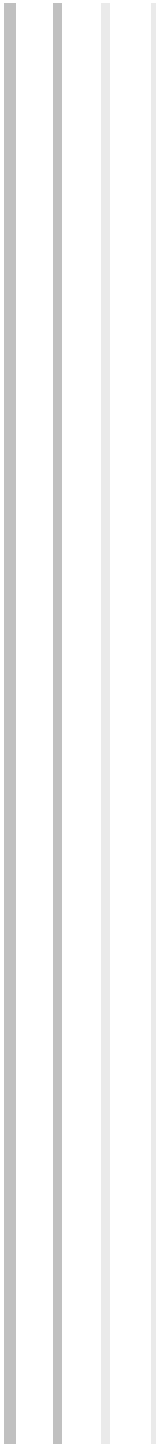

4. samm:

Püstitada konkreetseted
ülesanded, mille abil võiks
eesmärgini jõuda.

Põhikooli käsitöö ja kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse ainekavast
Õppetööd kavandades ja korraldades:

1. Lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
2. taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab õpilasele piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;

Põhikooli käsitöö ja kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse ainekavast

Õppetööd kavandades ja korraldades:

3. võimaldatakse õppida individuaalselt ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;

-
8. lähtutakse sellest, et käsitöö ja kodundus on praktilise suunitlusega õppeaine: vähemalt 2/3 õppetunnist peab olema praktiline tegevus;

Tutvu kõigi ainekavas
toodud 15 nõuandega.

Varjatud eesmärgid

- Töökava koostamisel on õpetajat mõjutamas ainekavaga mitte seotud eesmärgid:
 - soov hästi esineda näitustel;
 - kohustus kokkuhoidlikult läbi ajada;
 - liiga suured kohustused koolikeskkonna parandamisel.

KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE TÖÖKAVA VORM II ja III KOOLIASTMELE

Õpetaja: Maire Murakas
Õppeaine: käsitöö ja kodundus
Õppeaasta: 2012/2013
Klass: 4. klass
Maht: I ja II poolaasta
Tundide arv: 2 nädalatundi, kokku 70 tundi õppeaastas

Kasutatav õppekirjandus:

Läbivad teemad:

1)

Õpitulemused klassi lõpetamisel:

1)

Õppeteema ja alateemad	Tundide arv	Lõiming läbivate teemade ja teiste ainetega	Õppetegevus (õpitulemused)	Ainesisene läbiv teema (õpitulemused)	Vajalikud õppevahendid	Põhimõisted	Hindamine
Tikkimine							

Eeldused projektõppeks

- Kool peab korraldama:
 - Kahe rühma tunnid tunniplaanis ühel ajal või päeva lõpus
 - Mõlemad projektiteemad on õpilaste poolt soovitud
 - Süsteem juhuks, kui kõik õpilased soovivad valida sama projekti
 - Projektide kaitsmise korraldamine

Rahamure

Füüsiline õpikeskkond

- Tehnoloogiaõpetuse, käsitöö ja kodunduse tundide läbiviimiseks jaotuvad õpilased klassis kahte rühma soolisust arvestamata.
 - Vajalik õppeaine tutvustamine I kooliastme lõpus nii õpilastele kui ka lapsevanematele
 - Üldjuhul tehakse valik kuni 9. kl lõpuni

Füüsiline õpikeskkond

2. Kool korraldab valdava osa käsitöö ja kodunduse õpet ruumides, kus:

- a. käsitöö jaoks vajalik sisustus vastab kooli valitud praktilistele töödele;
- b. kodunduse jaoks vajalik sisustus on tänapäevane ning võimaldab ohutult ja nüüdisegselt toitu valmistada. Praktilistes kodunduse tundides kannavad õpilased põlle;
- c. on ventilatsioon;
- d. ruumid ja õppetarbed, sealhulgas tööriistad vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele.

3. Kool võimaldab käsitöö ja kodunduse õppeks vajalikud materjalid.

Füüsiline õpikeskkond

2. Kool korraldab valdava osa käsitöö ja kodunduse õpet ruumides, kus:

- a. käsitöö jaoks vajalik sisustus vastab kooli valitud praktilistele töödele;
- b. kodunduse jaoks vajalik sisustus on tänapäevane ning võimaldab ohutult ja nüüdisegselt toitu valmistada. Praktilistes kodunduse tundides kannavad õpilased põlle;
- c. on ventilatsioon;
- d. ruumid ja õppetarbed, sealhulgas tööriistad vastavad tervisekaitse, tööohutuse ja ergonoomia nõuetele.

3. Kool võimaldab käsitöö ja kodunduse õppeks vajalikud materjalid.

Kuidas tagada materjalid?

- Kasulik on endale täpselt selgeks teha, mida on vaja ja kui palju see maksab.
- Esmalt pöördu õppealajuhataja ja direktori poole.
- Kui kool jääb hätta, tuleb nõu pidada kooli haldajaga.

Mida on vaja teha

- Määrata rahasumma ühele õpilasele
 - See võib olla klassiti erinev

Ligikaudne arvutus 4. klassi käsitööks ja kodunduseks

Kodunduse teemad		
Praktiline tund: mõõtmine ja kaalumine	toiduained ja puhastustarbed	1
Praktiline tund: laua katmine	toiduained, puhastustarbed, salvrätikud	1
Praktiline tund: külmtöötlus, võileivad	toiduained, puhastustarbed	1
Käsitöö		
Tikkimispistete õppimine	mulinee 1 tokk	0,3
	kangatükk 20x20 cm (1m 6.90)	0,2
	nõel	0,17
Heegeldamine	heegelnõel	1,6
	0,5 tokki villast lõnga	1
Projektitöö - märgviltimine	vill 40 g (Hiiu Vill)	0,96
	pärlid	0,1
	kokku	7,33

Mida on vaja teha

- Kokku leppida, kes ostab-toob materjalid
 - Käsitöös ja tehnoloogias õpetaja?
 - Kodunduses õpetaja, koolisöökla ...?

Mida on vaja teha

- Kuidas toimub arveldamine materjalide ostmisel
 - Poes avatakse arve (kasutaja nimega)
 - Võimalikult palju asju ostetakse arvega korraga ära
 - Tasutakse hiljem kassatšekkide alusel ☹
 - ...
 - Vajalikud on ausus, usaldus ja head suhted